

В. Ю. Котлярова,

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, Мелітополь

ВИКОРИСТАННЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ЯК СКЛАДОВОЇ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У статті визначається роль презентації у процесі навчання англійської мови, розкриваються засоби її ефективного засвоєння за допомогою сучасних візуальних засобів. Особливу увагу приділено доцільному використанню комп'ютерних технологій з опорою на відеоінформацію.

Ключові слова: інформаційні технології, комп'ютерні технології, електронна презентація, відеоінформація, іноземна мова.

В статті обозначена роль презентации в процессе обучения английскому языку, раскрываются способы ее эффективного использования с помощью современных визуальных средств. Особое внимание уделено целесообразному использованию компьютерных технологий с опорой на видеоинформацию.

Ключевые слова: информационные технологии, компьютерные технологии, электронная презентация, видеоинформация, иностранный язык.

The role of presentation in the process of teaching English is described in the article. The methods of its effective use with the help of modern visual means are revealed. Special attention is paid to purposeful use of computer technologies on the basis of video information

Key words: information technologies, computer technologies, electronic presentation, video information, foreign language.

Зростання вимог до загальнокультурного і особистісного рівня вчителя викликає необхідність оволодіння ним все більшим обсягом інформації: оновлення професійних знань, зростання прагнень вчителя до повної реалізації своїх особистісних якостей. Ускладнення професійної необхідності викликає потребу в перетворенні процесу навчання, а для цього необхідно якомога активніше включитися у дослідницьку діяльність і використовувати сучасні педагогічні технології. Реалізація цих потреб можлива лише при створенні необхідних умов, однією з яких є використання в своїй роботі інформаційних технологій.

Як педагоги ми усвідомлюємо, що майбутнє вимагає від наших учнів великого запасу знань у галузі сучасних технологій. Наприклад, вже сьогодні 60% пропозицій роботи вимагають обов'язкового знання комп'ютера і основних комп'ютерних програм, тому ми впевнені, що учням просто необхідно оволодівати життєво важливими навичками у зв'язку з тим, що все глибше вони проникають у наше життя.

Актуальність використання педагогічних програмованих засобів у навчанні іноземної мови підтверджують дослідження вчених В. П. Безпалька, Т. В. Григор'євої, В. В. Лапінського, Р. Ю. Мартинової тощо. Вчені стверджують, що на всіх етапах навчання засоби інформаційних технологій стимулюють розвиток розумової діяльності, створюють і посилюють мотивацію, розширюють можливості презентації інформації.

Головна **мета**, яку ми ставимо перед собою, застосовуючи комп'ютерні технології у навчанні іноземних мов – це показати, як технології можуть бути ефективно використані для підвищення якості навчання іноземної мови.

Сутність цього педагогічного досвіду визначена основною ідеєю педагогічної концепції, на реалізацію якої спрямовані творчі зусилля учасників освітнього процесу.

Ні для кого не секрет, що з кожним днем змінюється структура програми з іноземної мови. До програми включені сучасні методи роботи, наприклад метод проєктів, який вимагає практичного застосування інформаційних технологій, а саме пошук нової інформації в Інтернеті, формулювання проблеми і способів її вирішення з активним використанням новітніх комп'ютерних програм. При цьому повинні бути взяті до уваги високі вимоги, які пред'являються в сучасних умовах до формування у підростаючого покоління готовності до творчої діяльності у будь-якій галузі.

У зв'язку з цим використання на уроках іноземної мови електронних навчально-методичних посібників, створення презентацій і фільм-слайдів для підвищення ефективності освітнього процесу є просто необхідним.

Використання таких мультимедійних засобів як демонстраційні програми дозволяє доповнити методичне забезпечення процесу навчання іноземної мови.

Використання різного роду презентацій як складової інформаційних (комп'ютерних) технологій кардинально розширює можливості вчителя у виборі матеріалів і форм навчальної діяльності, робить уроки іноземної мови яскравими і привабливими, інформаційно й емоційно насиченими.

Інформаційні комп'ютерні технології міцно увійшли у процес навчання. Іноземні мови не є виключенням. Основною метою вивчення курсу іноземної мови є формування вмінь практичного оволодіння іноземним мовленням, закріплення мотивації самостійного вивчення мови, оволодіння навичками перекладу текстів. Досягненню цих цілей сприяє створення учнями електронних презентацій, оскільки комп'ютерні технології дають можливість постійного поповнення змісту слайдів, збільшення їх кількості, постійного оновлення інформації і подальшого удосконалення [2, с. 40].

Електронні презентації успішно використовуються на уроках іноземної мови. До роботи зі створення електронних презентацій слід залучати всіх учасників процесу навчання. Вони разом здійснюють пошук і підготовку матеріалу, потім один з них виступає у ролі доповідача, а інший виконує операції на мультимедійному відео проєкторі. Кожна пара готує презентацію окремого питання теми, вибір якого здійснюється учнями самостійно.

Обов'язковою умовою електронної презентації є наявність ілюстративного матеріалу, що вимагає від учнів навичок переносу інформації. Вибір текстового матеріалу неможливий без залучення додаткової довідкової літератури, словників. На цьому етапі підготовчої роботи удосконалюються навички переглядового читання, тобто читання з метою відбору матеріалу за заданою темою і вилучення необхідної інформації (scanning reading), розвиваються навички пошукового читання з метою виділення із загального обсягу матеріалу окремих розділів і абзаців (reading for gist). Відбір матеріалу для електронної презентації не обходиться без закріплення навичок читання з повним розумінням змісту і дослівним перекладом з використанням словника (detailed reading). У зв'язку з цим неможна не відзначити роль електронних презентацій як дійсного стимулу для самостійної позаурочної роботи учнів з додатковою літературою [2, с. 68].

Оскільки електронна презентація є зоровою опорою під час навчання нового матеріалу, вона включає в себе найбільш стислу і важливу інформацію, необхідну для запам'ятовування. Відзначимо, що при виборі текстового матеріалу учні вдосконалюють також навички орфографії, що є одним з завдань навчання іноземної мови.

Але при демонстрації слайдів учні повідомляють іноземною мовою більш детальну інформацію. Їх доповідь супроводжується паралельно введенням текстового матеріалу, що дозволяє читачам при аудіюванні незнайомого тексту сконцентрувати свою увагу на головних аспектах і зробити своєчасно необхідні записи.

Після закінчення презентації учні ставлять запитання іноземною мовою доповідачеві за тими моментами, які він не розглянув у своїй доповіді. Контроль якості засвоєння нового матеріалу проводиться також у формі діалогу, але запитання формулює вже сам доповідач. За відсутністю чіткої правильної відповіді електронна презентація завжди дає можливість повернутися до вихідного матеріалу, а у процесі навчання іноземної мови для переходу лексики зі складу пасивної до активної неоднократно повторення має важливу роль [3, с. 56].

Таким чином, електронна презентація являє собою великий матеріал для спілкування іноземною мовою, є основою для монологічного та діалогічного мовлення, тобто дає можливість реалізувати комунікативну функцію мови. Але не менш важливим є той стимул, який несе в собі процес підготовки електронної презентації до поглибленого вивчення предмету, до засвоєння і впевненого використання комп'ютерних технологій.

Працюючи над проектом в групі або індивідуально, учень опиняється у середовищі, яке сприяє розвитку вмінь та навичок окреслення проблеми, визначення мети, збирання інформації, обговорення форми роботи і вироблення оптимальних шляхів її виконання й презентації. Проект дає можливість кожному учасникові, незалежно від рівня його підготовки, виявити свою індивідуальність та зробити особистий внесок у спільну справу. Правильно визначені умови і завдання проекту навіть в індивідуальному проекті залучають учня до взаємодії з однокласниками, викладачами, бібліотекарями, іншими фахівцями, до розвитку навичок роботи з каталогом чи пошуку в Інтернеті [1, с. 55].

У разі парної чи групової роботи по-новому постають проблеми лідерства і партнерства. Учасникам групового проекту доводиться організувати обговорення завдання, вчитися раціонально розподіляти обов'язки в групі, досягати консенсусу шляхом конструктивного компромісу, вчитися робити вибір, брати на себе відповідальність за прийняте рішення. Особливої уваги заслуговують проекти дії, в яких група учасників залучена у виконання певних дій з подальшим узагальненням результатів, обробкою отриманої інформації. Тут передбачається розширення кола людей, з якими спілкуються і співпрацюють учні, тобто відбувається адаптація учасників проекту в соціумі. У проектній діяльності учні з вищим рівнем підготовки надають допомогу «повільним» (слабшим) учням, тобто навчаються один у одного. «Повільні» учні почувуються комфортно. Отримуючи беззаперечну мотивацію, вони знаходять можливість самореалізації.

Вміння користуватися проектною технологією є показником високої кваліфікації педагога, його інноваційного мислення, орієнтації на особистісний і професійний розвиток дитини в процесі навчання.

Проектні завдання з обраної учнем теми виконуються з використанням програми Power Point. У процесі дослідження ми переконалися, що вибір цього засобу обумовлений швидкістю освоєння його учнями і вчителями-предметниками при досить великих можливостях анімації матеріалу, імпорту різних графічних додатків. Основна одиниця електронної презентації – слайд або кадр – враховує ергономічні вимоги візуального сприйняття інформації [5, с. 11].

Не завжди доповідь або реферат може бути на електронних носіях, але і в друкованому виді на папері, тому учням доводиться активно застосовувати текстові редактори, сканувати, вставляти різного роду таблиці, тобто задіювати різні види інформаційних технологій. Інтегрування звичайного уроку з комп'ютером дозволяє вчителю зробити процес навчання більш цікавим, різноманітним, інтенсивним.

Аналіз нашого досвіду дозволяє нам зрозуміти його суть, управляти його розвитком, а значить управляти власним професійно-особистісним ростом.

Використання новітніх інформаційних технологій є можливим на різних ступенях навчання школярів. Нами накопичено досвід використання їх в старших класах. У подальшій роботі ставимо завдання розробки й впровадження комп'ютерних технологій в середній ланці з метою підвищення ефективності засвоєння іноземної мови.

Таким чином, вивчення англійської мови на основі презентацій є корисним поєднанням процесу навчання з інтересами, емоціями, власним досвідом учнів. При цьому забезпечується єдність інтелектуального й емоційного компонентів для цілісного розвитку особистості з тими необхідними складниками, наявність яких дозволить досягти якісних змін у технології навчання іноземної мови.

Література:

1. Жалдак М. И. Система подготовки учителя к использованию информационных технологий в учебном процессе / М. И. Жалдак: Дисс. на соиск.уч.ст. д-ра пед.наук. – М., 1999. – 248 с.

2. Лапинский В. В. Проблемы использования мультимедийных средств обучения / В. В. Лапинский / Все-укр.научн.-практ. конф. «Образовательная система регионов». – Белая церковь, 2002. – 167 с.
3. Мартянова Т. М. Використання проектних завдань на уроках іноземної мови / Т. М. Мартянова // Іноземні мови в школі. – 1999. – № 4. – С. 55-57.
4. Полат Е. С. Метод проектів на уроках іноземної мови / Е. С. Полат // Іноземні мови в школі. – 2001. – №1. – С. 33-34.
5. Полилова Т. А. Внедрение компьютерных технологий в преподавание иностранных языков / Т. А. Полилова, Пономарева В.В. // ИЯШ. – 1997. – № 3. – С. 10-13.